

SISÄLTÖ	Sivu
Alueen historia	1–2
Visio Westendistä	2–3
WESTENDIN KASVU	3–4
WESTEND 1936–1944	4–5
WESTEND 1944–1972	5–6
WESTEND 1990–2000	6
WESTEND 2006	6
WESTENDIN ARKKITEHTUURISTA	7

ALUEEN HISTORIAA

Westend ei ole Espoon vanhin kaavoitettu kaupunginosa, mutta kaupunkisuunnittelulliselta merkitykseltään se on valtakunnallisestikin huomattava. Westendistä haluttiin alun perin luoda erityisen korkeatasoinen huvilakaupungin ja monipuolisen urheilukeskuksen yhdistelmä, jonka urheilukeskus palvelisi koko pääkaupunkiseutua ja kansainvälistäkin kilpailutoimintaa. Vaikka suunnitelmat eivät aivan sellaisina toteutunetkaan, suunnittelijoilla oli Westendin rakentamisen vuosikymmeninä mahdollisuus luoda rakennuksia ja asuinympäristöä runsaammin taloudellisin resurssein kuin monella muulla alueella.

Westend-nimen isäksi mainitaan ”aikansa snobi”, 1930-luvulla Yhdysvalloista palannut Erik H. Broman, jolla oli autoliike Helsingissä Esplanadin ja Fabianinkadun kulmassa. Broman oli Hagalundin silloisen isännän Arne Grahnin hyvä ystävä ja tennistoveri. Tuolloin – ennen Espoon kauppalan syntyä - oletettiin vielä, että alue liitettäisiin Helsinkiin, jolloin se olisi sen länsilaidalla.

Ensimmäiset asutuksen jäljet alueelta löytyvät Haukilahden Kasavuorelta, jonne rakennettiin pronssikaudella (3000-4000 v sitten) kivisiä hautakumpuja. Viikingit tekivät retkiään näillekin seuduille 800-1000-luvuilla. 1100-luvula alkoi muuttoliike Ruotsista, ja nämä ihmiset asettuivat asumaan rannan tuntumaan. Vielä 1300-luvulla tällä tavattiin kierteleviä lappalaisia ja eräretkillään olevia hämäläisiä. Espoon rannikkovesillä liikkui virolaisen Paadisten luostarin munkkeja 1300- ja 1400-lukujen vaihteen tietämillä. Paadisten luostarin alaisuuteen kuului tuolloin laaja Porvoon pitäjä sekä lohenkalastusoikeus Vantaanjoessa. Näiltä ajoilta ovat peräisin Munkki-alkuiset paikannimet Helsingin seudulla. Samaa perua lienee myös Westendin ja Tvijälpin välissä olevan Ankkurisaaren nimi Munckörn (Munkkiluoto) v. 1706 kartassa.

Espoossa alkoi 1400-luvulla muodostua rälssitiloja. Tosin ensimmäinen rälssitila, Gräsa, mainitaan jo v. 1451. Tämän Gräsan kartanon itäraja on myös nykyisen Westendin ja Haukilahden raja. Aikoinaan tämä raja oli myös pitäjän- ja lääninraja. Nykyiset Westend, Tapiola, Leppävaara ja muut Espoon itäiset osat kuuluivat Helsingin pitäjään ja samalla Porvoon voutikuntaan eli lääniin.

Vuoden 1900 henkikirja mainitsee Espoossa silloin olleen 45 huvilaa, joista 35 meren rannalla. Westend eli Horböle oli tuolloin vielä asumatonta Hagalundin kartanon takamaata lukuun ottamatta Kunikaanniemen torppaa. Liikenneyhteydet Helsinkiin olivat v 1903 valmistunut Karjaan rata sekä Suvisaaristoon asti liikennöivät höyrylaivat.

Se Hagalundin kartano, josta Westend lohkaistiin 1930-luvulla, on vuosisatojen saatossa muodostunut sekä tilojen yhdistämisten että niiden jakamisten tuloksena. Hagalundin kartanoon kuuluivat Björnvikin (nykyinen Tapiola) ja Otaniemen kylät, joissa 1500-luvulla oli pari kolme itsenäistä tilaa kummassakin. Ruotsin sotien myötä tilat Suomessa köyhtyivät ja maita pakko-otettiin kruunun maiksi, näin kävi myös Björnvikin ja Otaniemen tiloille. Kylien erilliset tilat yhdistettiin 1600-luvun alkupuolella Björnvikin ja Otaniemen kahdeksi tilaksi. Westend kuului tuolloin Hirböle -nimisenä Otaniemen tilaan. Tilat yhdistettiin v. 1746 Otaniemen kartanoksi, jolloin alkoi von Numers –suvun 1800-luvulle jatkunut valtakausi.

Suurliikemies Paul Sinebrychoff osti tilan 1850 –luvulla. Hän korjautti Krimin sodan aikaiset vahingot, kehitti karjataloutta, kunnosti metsät ja pellot. Hän laajensi ja korjasi Hagalundin päärakennuksen sellaiseksi kuin se on vieläkin Otaniemen vesitornin varjossa. (SIIS OLI v 1990, onko edelleen?) Paul Sinebrychoff vanhempi kuoli 1883, ja pian tämän jälkeen Hagalundin tilasta erotettiin hänen vanhimmalle pojalleen Nicolasille Björnholm –niminen tila (Karhusaari, Hanasaari, Stora Fröken ja Lilla Fröken), jonka päärakennus on edelleen Länsiväylän varressa maamerkinä Helsingin ja Espoon rajan tuntumassa. Hagalund-Otaniemen kartano siirtyi Anna-lesken kuoltua Paul Sinebrychoff nuoremmalle. Paul ja Fanny Sinebrychoffilla ei ollut lapsia, joten Fannyn kuolemaan v 1921 päättyi myös Hagalund-Otaniemen kartanon aika. Kartano jaettiin siten, että Hagalundin 573 hehtaarin maineen sai Fannyn veljenpoika Arne Grahn, joka oli tuolloin 20-vuotias lääketieteen opiskelija. Hagalundiin kuului myös Westend. Otaniemen tilan ja sen 166 hehtaaria sai Carl af Forselles ja hänen puolisonsa Irene os. Grahn, Fannyn toisen veljen tytär. Vehkasaaren Fanny testamenttasi rouva Augusta Olinille ja Varsasaaren neiti Mimmi Grahnille.

Af Forsellesien v. 1927 myymät Otaniemi ja Keilalahti ovat nyt jo lähes täyteen rakennettuja. Varsasaaren omistaa Helsingin kaupunki. Vehkasaari palstoitettiin 1930-luvun alussa pieniksi huvilatonteiksi. Jako-osista pitkäikäisin oli Arne Grahnin Hagalund. Vuonna 1927 siitä erotettiin Hirbölen (=Westendin) alueella Kuninkaanniemessä ollut ”torppa” Konungsvik. Westendin suunnittelu alkoi 1930-luvun alussa ja huvilakaupungin tonttien myynti 1935. Tohtori Grahn myi 1940-luvun alussa Jorvaksentien eteläpuolella olevat tontit ja yleiset alueet, Westendin uimarantaa lukuunottamatta, Oy Westend Ab:lle ja osaksi Helsingin Työväen Rakennusyhtiölle. Vuosikymmenen lopussa myytiin tien pohjoispuolella oleva Tennis-Tapiolan alue ja Westendin uimaranta Maatalaoustuottajien Keskusliitolle. Valtaosa kartanon maista, lähes 300 hehtaaria, siirtyi Väestöliitto ry:lle 1951 dramaattisten kauppaneuvottelujen jälkeen. Tälle alueelle nousi sittemmin Otto-I Meurmannin rakennussuunnitelmaan pohjautuen Tapiolan puutarhakaupunki.

VISIO WESTENDISTÄ

Arne Grahn (1902-1989) meni naimisiin v 1931 Greta Waseniuksen kanssa. Tästä alkaen hän asui vakituisesti Hagalundin kartanossa kuolemaansa saakka. Hän aloitti Westendin suunnittelun pula-ajan jälkeen v 1933, jolloin aloitettiin myös Jorvaksentien rakennustyöt. Esikuvia Westendille oli Helsingin ympäristössä useita, kuten Kaunianen, Kulosaari ja v. 1932 valmistunut Talin golfkenttä klubirakennuksineen. Tenniskilpailuissa käydessään Arne Grahn haki mallia myös ulkomailta, erityisesti hän tutki Berliinin, Lontoon ja Tukholman esikaupunkeja. Arnen ja Gretan suosikiksi nousi lopulta Tukholman Äppelviken.

Jorvaksentie valmistui 1938. Espoon kunnanvaltuusto oli v 1928 esittänyt valtiolle maantien rakentamista Helsingistä Munkkiniemen, Kuusisaaren ja Lehtisaaren kautta

Etelä-Espoon halki Kauklahteen. Valtio suhtautui ajatukseen suopeasti, mutta hanke eteni vasta v 1932, jolloin oli esillä kaksi muutakin tielinjauksen vaihtoehtoa: Jorvaksentie ja Helsinki-Tarvo-Leppävaarantie. Espoo kannatti viimeksi mainittua, mutta valtio päätti rakentaa Jorvaksentien. Valtion Kulkulaitoskomiteassa oli nimittäin havaittu Etelä-Espoon liikennemotti. Tosin jo vuosina 1917-1918 arkkitehti Eliel Saarinen oli laatinut suunnitelman Suur-Helsinkiä varten. Sen mukaan olisi pääkaupunkiseudun ympäristöt, myös Hagalund, otettava mukaan Helsinkiä kehitettäessä. Seudullisessa yhteistyössä ja liikennesuunnittelussa näytti jo tuolloin olevan omat haasteensa!

Arne Grahn halusi luoda Westendistä yhtenäisesti suunnitellun, korkealuokkaisen huvilakaupungin, jossa meren ranta ja luonto hyödynnettäisiin täysimääräisesti ja jossa asukkaille tarjottaisiin rauhallinen ja terveellinen asuinympäristö runsaine urheilumahdollisuuksineen - kaikki tämä vain 10 minuutin ajomatkan päässä Helsingin keskustasta. Grahn olisi halunnut alueen suunnittelijaksi Otto-I. Meurmannin, mutta ajatuksen rauettua tehtävän sai arkkitehti Ragnar Gustafsson. Myös arkkitehti Jarl Eklundin, tennishallin suunnittelijan, käsialanäytteitä esiintyy aluesuunnittelussa. Hän suunnitteli Westendin portiksi Jorvaksentien varteen merenrantaan hotellin näköalaravintoloihin.

Uimarantoja alueella oli useita, ja tenniskenttien lisäksi Westendiin suunniteltiin myös ratsastusrata ja ratsastusteitä. Urheilukenttiä oli kaksi ja golfkentän suunnittelu oli alusta alkaen mukana. 18-reikäinen golfkenttä suunniteltiin Jorvaksentien ja nykyisen Merituulentien väliselle alueelle, jonne johti Westendistä Golfitie – nimi on nykyisin Golfpolku. Ennen talvisotia oli skotti Charles MacKanzien suunnittelema kentästä saatu valmiiksi pari greeniä. Otsolahteen oli suunniteltu kanoottistadion. Yhdessä suunnitelmakartassa esiintyy myös hyppyrämäki nykyisessä Westendipuistossa.

Alkuaan Westend käsitti nykyistä laajemman alueen. Huvilakaupunki oli nykyisellä paikallaan, mutta Jorvaksentien pohjoispuoli nykyiseen Merituulentiehen asti ja alueet Westendin Invalidien Ammattioppilaitokseen (tarkoittaako samaa kuin nyk. Niittykummun alueella oleva Invalidisäätiön talo?) asti olivat myös Westendiä. Pääosa tästä alueesta oli varattu golfkentälle. Tennisstadion ja ulkokentät olivat nykyisen Revontulentien tuntumassa.

WESTENDIN KASVU

Kuninkaanniemen tilaksi erotettiin Hagalundin kartanosta vuonna 1927 suoritetussa jakotoimituksessa 1,7 hehtaaria. Pian tämän jälkeen Frans Nyman kuoli, ja taloa ryhtyi pitämään hänen poikansa Hugo – hänkin kalastaja. Jorvaksentien valmistuttua rakennettiin Westendin puistotie (nyk. Westendintie) ja Lyökkiniemeen alkoi nousta omakotitaloja. Vuonna 1939 Hugon vaimo Rakel kuoli ja vuotta myöhemmin Hugo joutui terveydellisistä syistä luopumaan ammatistaan. Vuonna 1952 toimitettiin jakotoimitus, jossa Hugolle ja hänen tyttärelleen Märtille jäi tilan länsiosa, Konungvik. Elsa-sisar sai itärannan, Blåsuddenin. Tämän jälkeen Konungvik jaettiin kolmeksi tontiksi, joista lahden pohjukassa oleva Viken (nyk. Westendintie 12 B) myytiin Elis Wiikille. Muut kaksi jäivät Hugon omistukseen. 1960-luvulla Hugon toinen vaimo ja Märta-tytär sekä Elsa-sisko myivät jäljellä olevat tontit.

Kuninkaanniemi ei kuulunut Westendin huvilakaupungin kaava-alueeseen. Westendin ensimmäisen rakennuskaavan laati arkkitehti Ragnar Gustafsson v 1934. Kaavan mukainen palstoitus alkoi 1935. Kaava vahvistettiin v 1936. Kaavan voidaan todeta olevan toimiva, vaikkakin nykyinen täydennysrakentaminen nakertaa alkuperäistä

huvilakaupungin idylliä. Kaavan toteutukseen kuului, että tonttien myyjä ja palstoittaja rakensi kunnallistekniikan: tiet sekä vesi- ja viemäriverkot. Westendin huvilakaupungin alueella oli tontteja noin 400, yhteisalaltaan 74 hehtaaria eli 2/3 kokonaispinta-alasta. Tonttien keskikoko oli noin 1850 m². Nykymitoituksen mukaan tontit olivat suuria, mutta toisaalta pieniä verrattuna Kauniaisten v 1917 kaavaan, jossa tontin minikooksi oli määrätty 5000 m². Vaikka Westendissä asutus oli tiheämpää, vastapainona oli pääsy merele ja huomattavan suuri puisto asutuksen keskellä.

Keskuspuisto oli kooltaan 14,5 hehtaaria. Yli 25m korkeilta kallionhuipuilta oli upea näköala merelle. Tähän puistoon oli suunniteltu ratsurata nykyisen liikekeskuksen ja sen parkkipaikan kohdalle. Koulua varten oli varattu tontti Haukilahden rajan tuntumaan nykyisen Linnakkeen ja Luoteis-Westendin väliin. Koulun vieressä oli urheilukenttäalue. Nykyisen urheilukentän kohdalle oli merkitty puisto. Kuninkaanlahden ja Hirbölevikenin pohjukat, Lyökkiniemen kärjen kallioranta ja Hietaniemi oli merkitty uimarannoiksi. Hietaniemi kaavoitettiin v 1940 tonteiksi, jolloin Grahn sitoutui luovuttamaan Ankkurisaaren uima- ja venesatama-alueeksi sekä rakentamaan sillan Ankkurisaareen. Näiden myyntiesitteissä mainittujen ”westendiläisten yksityisten uimarantojen” lisäksi Jorvaksentien varressa oli ”yleinen uimaranta”, myöhemmin Valion rantana ja Shellin rantana tunnettu matala hiekkapohjainen poukama. Kahta pientä ”tontti puotia varten” alueen lisäksi Westendiin oli kaavoitettu koulun lisäksi muille palveluille hyvin vähän tilaa. Pengeraukiolle, puistoalue nykyisen Mäenrinteen ja Mäensyrjän välissä, oli merkitty yleisen rakennuksen tila. Bensiiniasemalle oli varattu pieni tontti puiston reunaan nykyisen urheilukentän kohdalle Puistotielle.

WESTEND 1936–1944

Tonttien myynti alkoi v 1935 Kiertotien (nyk. Lyökkiniemi) rantatonteista. Lisäksi Puistotien (nyk. Westenditie), Linnakkeen ja Luoteis-Westendin tontit olivat kysytyjä. Myös Eteläisentien (nyk. Hiiralankaari), Pihlajatie (nyk. Kuninkaanlahdentie) ja Honkatien (nyk. Liinasaarentie) alue oli suosittua. Vain harvat kuitenkin rakensivat Westendiin ympärivuotiseen käyttöön tarkoitettuja taloja ennen sotaa. Ensimmäinen talo huvila-alueelle valmistui tiettävästi v 1937 talosuneuvos Verner Vahteralle osoitteeseen Kiertotie 5. Luoteis-Westendin ensimmäinen talo oli Carlbergien Länsitie 20, joka valmistui niinkään v 1937. Länsitiellä naapuritonteilla asui vielä v 1990 Carlbergin tyttäret Ingegerd Björklund ja Christina Fagerström. Vuonna 1939 Westendissä asui 37 henkeä. Vuonna 1940 rakennettuja tontteja oli tusina, mutta vuonna 1944 jo lähes 50 – tosin se tarkoitti että vain noin viidesosaa myydyistä tonteista oli rakennettu.

Sotavuosista Westend selvisi vaurioitta, mutta läheltä liippasi: kesällä 1942 putosi lentopommi tennishallien tienoille ja kevään 1944 suurpommituksissa joitain pommeja Jorvaksentien varteen. Westendissä toimi jatkosodan aikana sekä suomalainen että saksalainen esikunta, joiden väkeä oli majoitettu westendiläisten koteihin ja niityille parakkeihin. Kylä pyrki olemaan mahdollisimman pitkälle omavarainen. Puutarhoissa kasvatettiin tomaatteja, perunoita, porkkanoita ja muita hyötykasveja. Sodan aikana sallittiin myös kotieläinten pito Westendissä: kanojen, sikojen ja lampaiden hoidosta riitti puheenaihetta.

Vuonna 1942 Grahn myi Jorvaksentien varressa olevat kerrostalotontit Helsingin Työväen Rakennusosakeyhtiölle. Merkittävämpi oli kuitenkin kauppa, jolla hän myi vielä myymättömät Westendin huvilakaupungin tontit sekä kaikki yleiset alueet ja kunnallistekniikan varatuomari Göran Ehrnrootille perustettavan Oy Westend Ab:n lukuun. Kauppahinta oli lähes 17 miljoonaa markkaa (= lähes 12 miljoonaa vuoden 1990

markkaa). Yhtiön pääosakkaana oli Pohjoismaiden Yhdyspankin tytäryhtiö Mandatum, jolla oli 1998 osaketta. Ehnrootilla oli 1 osake samoin kuin merikapteeni (merenkulkuneuvos v 1948) Herbert Anderssonilla. Yhtiölle siirtyi 46% huvilakaupungin tonttien yhteispinta-alasta. Myymättä olivat vielä pelto- ja niittytontit, pohjoisen kalliotontit, Esplanaadin (nyk. Hiiralantie) varsi ja alue keskuspuiston ja Puistotien (nyk. Westendintie) länsipään välillä. Oy Westend Ab toimi alueella enemmänkin kunnallisteknisiä palveluita tarjoavana ja niistä veloittavana yrityksenä ja isännöitsijänä. Yhtiön toiminta päättyi v 1962, jolloin vesijohto- ja viemäriverkot myytiin Espoon Vesihuolto Oy:lle ja Helsingin Asuntokeskuskunta Haka osti yhtiön osakekannan saaden haltuunsa Westendin vielä rakentamattomat tontit ja kaikki yleiset alueet.

WESTEND 1944–1972

Sodan jälkeen rakennusponnistukset keskittyivät halpojen kerrostaloasuntojen rakentamiseen kaupungeissa, maaseudulla oli käynnissä evakkojen asuttaminen ja pohjoisessa kylien jälleenrakentaminen. Liikenneyhteydet Westendiin olivat heikot: epäsäännöllisesti kulkenut bussi oli jopa kokonaan poissa liikenteestä kesäkuusta 1944 tammikuuhun 1945. Autoja ei ollut koko Suomessa rekisteröity kuin 4000. Ihmisiä pelotti myös Neuvostoliiton tukikohta Porkkalassa.

Betonimyllyt alkoivat pyöriä Westendissä 1950-luvulla. Rakentamista vauhditti Asuntosäätiön perustaminen v 1951, mukana oli myös Hagalundin maat ostanut Väestöliitto. Tapiola-projekti käynnistyi. Tuolloin Pro Westen ry:n julkisivulautakunta valvoi alueelle nousevien talojen suunnitelmia jo ennen rakennusluvan myöntämistä. Westendiläiset halusivat varmistaa, että alueelle rakennettavat talot ovat ”sopuoinnussa ympäristön kanssa sekä täyttävät kohtuulliset kauneus- ja koristeellisuusvaatimukset. Vaikka lautakunta oli täysin epävirallinen, niin rakentajille oli eduksi hankkia Westendin lausunto rakennuspiirustuksilleen. Lautakunta antoi asiantuntija-apua rakentajille, sillä siihen kuului arkkitehtejä ja rakennuskonstruktöörejä. Aikaa myöten sen tarve väheni ja toiminta hiipui 1950-luvun lopulla.

Westendin urheilukentän rakentaminen alkoi v 1953 ja kesällä 1955 siellä toimivat Pro Westendin palkkaamat lasten urheiluohjaajat. Kentän epäviralliset vihkiäiset olivat elokuussa 1955 ”Westendin sunnuntaina”, josta myöhemmin käytettiin nimitystä ”Westendin olympialaiset”. Viralliset vihkiäiset olivat vasta 24.8.1958. Olympialajeina oli mm. isät – pojat jalkapallo-ottelu ja kumiveneiden polskuttelun nopeuskisa (kentän viereisellä ”kaupan lahdella”). Muita kylän tapahtumia olivat juhannusjuhlat Kalliorannassa, loppukesän rapujuhlat Tennis-kasinolla ja laskiaisen rekiajelut Hagalundin kartanon hevosilla. Pro Westendin nuoriso-, nais- ja huvitoimikunnat järjestivät hyväntekeväisyysjuhlia, joilla kerättiin rahaa esim. urheilukenttää varten. 1960-luvulla talkoohenki kuitenkin hiipui kylän kasvaessa. Toinen syy oli, että tuolloin alettiin saada Espoon kunnan avustuksia mm. urheilukenttää ja uimarantoja varten.

Vuonna 1961 Westendin puistotiestä tuli TVH:n hoitama paikallistie. Samana vuonna Espoo teki päätöksen, että se ottaa hoidettavakseen kaikkien kaavoitettujen alueitten tiet. Vuonna 1962 yli 200 tonttia oli rakennettu ja asukasluku oli noussut 750:een. Espoon kauppala perustettiin v 1963.

Kesällä 1962 Haka osti Oy Westend Ab:n osakekannan ja Helsingin Työväen Rakennusosakeyhtiön omistamat tontit Jorvaksentien varrelta. Hakan omistukseen siirtyi 27 hehtaaria tonttimaata, joka oli 32% Westendin tonttimaasta. Rakennusoikeuksia

kauppa toi Hakalle reilut 50% Westendin koko rakennusoikeudesta. Vuonna 1962 Westendin hallitus perusti asemakaavatoimikunnan, jossa oli kaksi Pro Westend ry:n edustajaa, yksi ulkopuolisten tontinomistajien edustaja sekä yksi Hakan edustaja. Hakan tuolloinen toimitusjohtaja Antti Pelkola huomauttikin kaikkien eri intressiryhmien toimivan ”yhtenä vastuuntuntoisena rakentajana”.

Westendin uusi, nykyinen asemakaava vahvistettiin vasta 1972 – 10 vuoden työn jälkeen. Espoon kauppalanhallitus perusti v 1970 toimikunnan käsittelemään Westendin asemakaavaehdotusta ja tässä yhteydessä kuulemaan westendiläisiä. Pro Westend on ottanut kantaa tuon jälkeenkin kaava-asioihin, mm: Haukilahdentien ja erilaisten satamahankkeiden osalta. Tvijälpin saareen on välillä suunniteltu veneilykeskusta, jonne johdettaisiin autotie Westendistä Ankkurisaaren yli. Asemakaavan voimaantulon yhteydessä muuttui Westendin katujen nimitys. Rakentaminen vilkastui asemakaavan käsittelyn aikaisen rakennuskiellon päättyttyä – osan mielestä kylä alkoi olla jo liian täyteen rakennettu.

WESTEND 1990–2000

Westend on edelleen huvilakaupunki. Olettaen, että Luoteis-Westend säilyy pientalovaltaisena, voidaan todeta 45% Westendin kokonaispinta-alasta olevan kaavoitettu omakotitalotonteiksi, 12% rivitalotonteiksi ja 7% kerrostalotonteiksi. Westendin keskuspuistosta on nipistetty huomattava alue rivitaloasunnoille, liikekeskukselle ja koulutontille. Westendin teitä kulkiessa näkyvä piirre on kasvuston rehevyys. Joka puolella on luontaisia suomalaisia havupuita ja lehtipuita seuranaan istutettuja koristepuita ja –pensaita.

Keskuspuiston reunamille Liikekeskuksen läheisyyteen rakennettiin Westendipuiston päiväkotia v. 19XX ja uusi Westendipuiston koulu otti vastaan elokuussa 2005 entiset Revontulen koulun oppilaat. Koulussa on esikoululaisten lisäksi luokat 1-6 kaksisarjaisena, joista puolet ovat ruotsinkielen kielikylpyluokkia. Oppilaita koulussa on n 300.

WESTEND 2006

Westendin täydennysrakentaminen on ollut viime vuosina vauhdikasta. Tontit täyttyvät joissain tapauksissa ”aidasta aitaan”, mutta viheralueiden säilyminen pitää alueen edelleen viihtyisänä: Keskuspuisto, Valionrannan hiekkaranta pikku niemenkärkineen, rantaraitti, korjattu Alppimäki ja sen juurella lehtometsä, jonka halki kulkevaa kapeaa hiekkatietä pitkin voi lenkkeillä Haukilahden puolelle.

Yhdestä viimeisimmistä vapaista tonteista Westendissä pyydettiin lokakuussa 1,2 miljoonaa euroa (1913m², e=0,25) – eikä tämä edes ole alueen ennätys! Valionrannan rakentamisesta on tehty Kaupunginhallituksessa varaus Siemensin pääkonttorille, mutta uimaranta ja sitä ympäröivä vihearue on ehdottomasti säilytettävä virkistyskäytössä. Etelä-Espoon uudelle yleiskaavalle saataneen vielä tänä vuonna Valtuuston hyväksyntä – kaavaesityksessä on poistettu läpiajotien varaus Westend –Haukilahti väliltä.

Vuonna 2006 Westendissä asui 2987 asukasta ikäjakaumaltaan:

0-6v	7-15v	16-64v	65-74v	75+
263	419	1881	239	185

WESTENDIN ARKKITEHTUURISTA

Arkkitehtuuriltaan alueen talot vaihtelevat 1930-luvun funkiksesta viime vuosien moderneimpaan arkkitehtuuriin. Alkuvuosina rakennuksia suunnittelivat Westendiin muuttaneet suunnittelijat kuten Georg Wigström sekä tilaustöitä toteuttavat arkkitehdit. Perustyyppiltään talot olivat kaksikerroksisia valkeiksi rapattuja asuintaloja, joissa alakerrassa oli eteinen-halli, olohuone, ruokasali, keittiö aputiloineen ja palvelijahuoneineen. Yläkerrassa oli yleensä halli ja tarvittava määrä makuuhuoneita, joista ainakin yhdestä oli pääsy parvekkeelle tai terassille, joka useimmiten oli olohuoneen erkkerin päällä. Tällaisia funkiksen edustajia ovat esim. Olavi Nummisen 1938 suunnittelema Liinasaarentie 5 ja Matti Finellin 1936 suunnittelema Villa v. Heiroth, Mansikkatie 2 sekä Aulis Kalman kuvanveistäjä Gunnar Elfgrenille suunnittelema Länsilinnake 12 v 1939.

Edustavan sarjan 1940-luvun loppupuoliskolta muodostavat Viljo Revellin 1945 suunnittelema Ollonqvist (Westenditie 71), Dag Englundin 1947 huvilasuunnitelma (Westendintie 53) sekä Matti Finellin 1950 piirtämä Vill H Schlüter (Westendintie 55). Näissä käytettiin ajalle tyypillistä liuskekiveä ja detaljeja. Muita näyttäviä taloja ovat klassisen tradition kulminaatio Villa Blumberg (Ankkurisaarentie 6, 1948), 1940-luvun lopulla rakennettu moni-ilmeinen P. Lausten suunnittelema Villa Kihlström Hiiralantie 5:ssä sekä Johtaja Kaarlo Forsmanin itsensä suunnittelema talo Lyökkiniemi 5:ssä.

Ragnar Gustafssonin piirtämä ja vuonna 1948 Ankkurisaarentielle valmistunut Villa Blumberg on vuodesta 1960 toiminut vanhainkotina nimeltään Kanerva-koti, Kanervahemmet.

1950-luvulta lähtien on omakotitalojen suunnittelussa päädytty kokeilujen ja uuden etsimisen kautta yhä monipuolisempiin ratkaisuihin. Aikansa modernismia edustaa taas v 1954 arkkitehti Eero Eerikäisen Hiiralankaari 3:een suunnittelema ennennäkemättömän suoraviivainen Grönhagenin talo. 1960-luvun alussa valmistui Kristian Gullichsenin suunnittelema Villa Ulfves (Kuninkaanniemi 2), joka edusti bungalow-tyyppiä atriumpihan ympärille kiertyvine tiloineen. Erkki Kairamon 1970-luvun alkupuolelta lähtien Westendiin suunnittelema rakennusten sarja oli uutta luovaa, mutta samalla perinnetietoista arkkitehtuuria, esim. Lyökkiniemi 6 paritalot (1980-luvun lopulla), Liinasaarenkujan japanilaishenkiset valkeat kuutiomaiset paritalot, Hiiralankaari 25 kerrostalo ja Liinasaarentie 3 rivitalot, joiden parvekkeille on sijoitettu liikuteltavat säleiköt.

Ensimmäinen kerrostalo Westendiin valmistui Hiiralankaari 23:een vuonna 1962 suunnittelijana arkkitehti Helmer Stenros.

Westendin kerrostalokortteleille sopii puutarhakaupungin nimitys vähintään yhtä hyvin kuin Tapiolallekin. Talot eivät ole liian suuria ja ne on sijoitettu väljästi viihtyisien pihojen lomaan. Merimaisemista voivat nauttia kaikki alueella liikkuvat vaikka Lyökkiniemen kärjessä tai Westendintien rantaraitilla. Westendinpuiston korkeimmalla kohdalla voi kuvitella olevansa kauempanakin sivilisaatiosta luonnon rauhassa – tai ei sentään, onhan kävelytie valaistu.